

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 122/2012-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť R. Š..., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Špeciálneho súdu Pezinok sp. zn. PK-2/Tš 9/2005 z 3. mája 2006 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Toš 33/2006 zo 7. decembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. Š. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. februára 2012 doručená sťažnosť R. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Špeciálneho súdu Pezinok (ďalej len „bývalý špeciálny súd“) sp. zn.

PK 2 Tš 9/2005 z 3. mája 2006 (ďalej aj „napadnutý rozsudok bývalého špeciálneho súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Toš 33/2006 zo 7. decembra 2006 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „Rozsudkom bývalého Špeciálneho súdu v Pezinku z 3. mája 2006 sp. zn. PK-2/TŠ 9/2005... bol uznaný vinným v bode I. a v bode II, tak, ako je tam uvedené. Voči tomu Rozsudku som podal odvolanie, kde Najvyšší súd SR Uznesením sp. zn. 2 Toš 33/2006 toto zamietol.

Rovnako som podal dovolanie, kde Najvyšší súd SR Uznesením 1 TdoV-4/2010 zo dňa 12. 5. 2011 moje podanie odmietol.“.

Ďalej sťažovateľ v sťažnosti poukázal na to, že „po celý čas... namietal, že súd prvého stupňa, bývalý Špeciálny súd v Pezinku, ktorý vo veci rozhodoval, je nepríslušným, čo potvrdil svojim nálezom Ústavný súd SR z 20. 5. 2009 sp. zn. PL. ÚS 17/08, keď vyslovil, že zriadenie Špeciálneho súdu v Pezinku nebolo v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Tým pádom mám zato, že tento súd nie je nestranný a nezávislý, a takto vytvorený charakter Špeciálneho súdu a jeho nejednoznačné zaradenie do systému súdov Slovenskej republiky nie je v súlade s článkom 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“.

Sťažovateľ tiež namietal, že záver o jeho vine „nebol jednoznačne preukázaný dôkazmi. Namietal som a namietam zistenia súdu, ktoré sú podľa mňa v rozpore s výpoveďou P. L. a zároveň som poukazoval, že jeho výpoveď je jediným a to nepriamym dôkazom. Som toho názoru, že je nepreskúmateľný záver o motíve trestnej činnosti, pričom v tomto smere nebolo vykonané žiadne dokazovanie. Poukázal som tiež na rozpory vo výpovediach P. L. a znalca... MUDr. N. Tvrdím, že P. L. sa priznal pod nátlakom zo strany vyšetrovateľa, pričom mu bolo sľúbená výhoda v trestnoprávnom konaní osobný prospech, čím sa jeho výpoveď stala nevieryhodná.“.

Ďalej sťažovateľ poukázal na relevantné články ústavy (čl. 1 ods. 1, čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1), listiny (čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 1 a čl. 5 ods. 4) a dohovoru (čl. 6 ods. 1), na ktoré sa vo svojej sťažnosti odvolával.

Na základe uvedeného sťažovateľ v závere sťažnosti navrhol, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo R. Š. podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, že nikoho nemožno odňať zákonnému sudcovi a čl. 38 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (správne má byť listiny, pozn.) bolo porušené.

2. Základné právo R. Š. podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd na spravodlivé konanie bolo porušené.

3. Rozsudok Špeciálneho súdu v Pezinku sp. zn. PK-2/Tš 9/2005 z 3. 5. 2006 spojený s Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Toš 33/2006 sa zrušuje, a prikazuje sa, aby R. Š. bol prepustený na slobodu.“

Ústavný súd zo spisu sp. zn. III. ÚS 153/08 zistil, že sťažovateľ sťažnosťou zo 4. januára 2007 namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny okrem iného aj touto sťažnosťou napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Toš 33/2006 zo 7. decembra 2006, avšak z iných dôvodov (spôsob kreovania senátov najvyššieho súdu, rozhodujúcich o odvolaniach podaných proti rozhodnutiam bývalého špeciálneho súdu) ako v sťažnosti, ktorá je predmetom tohto konania. Sťažnosť však bola uznesením sp. zn. III. ÚS 153/08 zo 14. mája 2008 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Preto ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (*mutatis mutandis* I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Z petitu sťažnosti (návrhu na rozhodnutie vo veci samej) vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z tých dôvodov, že je presvedčený, že v jeho trestnej veci nerozhodovali nezávislé a nestranné súdy, spochybňuje aj objektivitu vykonaného dokazovania a jeho komplexné vyhodnotenie, a namieta aj to, že dôkazy boli v jeho prípade nezákonne získané.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku bývalého špeciálneho súdu, ústavný súd uvádza, že nie je daná právomoc vo veci konať a rozhodnúť.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Keďže proti rozsudku špeciálneho súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok (ktoré sťažovateľ aj podal a o ktorom bolo rozhodnuté), právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa mal najvyšší súd ako súd odvolací. Tým je zároveň vylúčená v tejto časti právomoc ústavného súdu.

Situácia je odlišná vo vzťahu k namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich v petite sťažnosti označených práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Toš 33/2006 zo 7. decembra 2006, ktorým bolo zamietnuté jeho odvolanie proti odsudzujúcemu rozsudku bývalého špeciálneho súdu.

Podľa judikatúry ústavného súdu pri právoplatnom rozhodnutí podľa Trestného poriadku, ktoré sa sťažovateľovi v odpise doručuje a ktorým mali byť porušené jeho základné práva alebo slobody, je pre začiatok plynutia lehoty dvoch mesiacov podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodujúce v záujme ochrany sťažovateľa, kedy bol doručený opis tohto rozhodnutia sťažovateľovi (napr. III. ÚS 90/03, III. ÚS 188/03, III. ÚS 332/04, II. ÚS 0246/06, II. ÚS 288/06).

Podľa zistenia ústavného súdu bolo toto uznesenie najvyššieho súdu doručené sťažovateľovi 21. júna 2007 a jeho obhajcovi 22. júna 2007. Sťažnosť sťažovateľa bola podaná do podateľne ústavného súdu 2. februára 2012, teda zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde nedovoľuje (napr. I. ÚS 235/03, I. ÚS 156/04, II. ÚS 267/04, IV. ÚS 35/04). Nedodržanie lehoty na podanie sťažnosti je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pretože oneskorené podanie sťažnosti je neodstrániteľným nedostatkom procesnej podmienky v konaní pred ústavným súdom (IV. ÚS 36/03), ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľa uplatnenými v petite jeho sťažnosti (napr. zrušenie napadnutých rozhodnutí). Ústavný súd z toho dôvodu taktiež nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa ani na odstránenie nedostatkov jeho podania, keďže sťažnosť nespĺňala náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (najmä k nej nebolo pripojené splnomocnenie pre advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom vyžadované podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde ani kópie napadnutých rozhodnutí).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. marca 2012